

Styrsö socken; artiklar och register

Under mitt arbete med Styrsö socken har jag i olika omgångar hittat arkivmaterial som blivit tillgängligt genom successiv publicering via Arkiv Digital och här införts i **register**. Här skall särskilt nämnas länsräkenskaperna som innehåller de värdefulla *boskapslängderna* (flera år 1621-41 – obs att det för flera av dessa år även förts mantalslängder eller *hjonelagslängder* motsvarande de vanliga fr.o.m. 1642, men de har lagts i registret ”jordeböcker, mtl och andra”) som fyllt luckan mellan jordeboksmaterialet och de vanliga mantalslängderna. Jag har tagit mig före att skriva av alla djur och den årliga avgiften för dem. Meningen är att man skall kunna se vad ens förfäder hade för djur och hur de kanske växlade under de registrerade åren. Det var många djur man hade på öarna då! En användning är att man vid ett generationsskifte eller övergång till en persons änka kan använda djurbeståndet för att räkna ut släktsambandet. Och så har vi *lagmanspenning- och häradshövdingeäntan* som först blev tillgänglig i AD för åtskilliga år fr.o.m. 1667 till in på 1700-talet och sedan (helt nyligen) ända fr.o.m. 1647. De finns parallellt med de vanliga mtl men kan ge delvis andra kompletterande upplysningar. På så sätt har mina sammanställningar i artiklarna behövt uppdateras och allt arbete dragit ut på tiden. Men det har ju varit bra att få tillgång till så mycket material.

Ytterligare register har skapats gällande *bouppteckningarna för Styrsö socken* från början av de bevarade sådana i början av 1700-talet och till slutet av det århundradet. Det är då sökbart och ger en upplysning av allt för släktforsningen värdefulla uppgifter. Det gäller familjerna inkl. barnen, förmyndarna (ofta med angivet släktskap) och uppgifter om fast egendom som ofta nämner hur stort arv en person fått i jord (mark smörränta) och vilken av föräldrarna det kommit ifrån och vilken gård.

En översikt bland registren gäller *Köpstadsö*. Här har familjerna registrerats för att reda ut härstamningen för Per Persson på Asperö. Det ger även upplysningar om vart personer på ön tog vägen när de gifte sig (till andra öar). Detta Excelark är ett försök som jag gjort att få en översikt över familjer på en ö ”på en enda sida” i två dimensioner (t.ex. jmf med en artikel i Word).

Flera **artiklar** har skrivits, upptill de tidigare: *Enar och Kong, Klockare, Kock, Peter Vilhelm Brunström* och *Tysk*. Obs att de gamla artiklarna samtliga har uppdaterats med hjälp av nya uppgifter från nytillkomna originalkällor enligt ovan.

Från *domböckerna* har hämtats och avskrivits alla mål som haft med Asperö att göra vad gäller person- och släktuppgifter, fram till 1720-talet.

Länsmännen finns på flera ställen (nr 1-5 i listan, men även 6-7 och 17a+b). Jag har under arbetet hittat nya personuppgifter om länsmannen Renström som inte varit kända tidigare. Jag vill också särskilt framhäva mina nyfunna uppgifter om flera länsmanshustrur: Hans Börgessons Elin Nilsson, Jon Larsson Kindbos Kerstin Hansdotter och sonen Lars Jonssons andra hustru Margareta Svendsdotter. Kerstin Hansdotters härstamning är sannolik, medan Margareta Svendsdotters är säker. Hennes far (och farfar) lyckades jag nyligen hitta i Olga Dahls verk om Göteborg efter en sökning med andra sökord än tidigare, när jag letade efter andra uppgifter om familjen.

Här skall nämnas att jag tidigare kommit fel i fråga om *länsman*sonen *Mattis Larsson*. Det fanns två samtida *Mattis Larsson* på Brännö i början av 1700-talet. Genom de uppgifter som finns i originalkällorna tolkades *Mattis* på Brännö som varande *länsman*sonen, när han i stället var son till *Lars Enarsson*, och det var denne *Mattis* som var gift med *Regina Larsdotter*. Om detta kan läsas i artiklarna "*Enar och Kong*" och "*Kindbo*". I den senare har jag en utredning om de två *Mattis* och den tredje *Mattis Caspersson* (far till den kände lotsen). Problemet med dessa är bl.a. att *länsman*sonen försvinner ur källorna omkring 1700 (domboken) och aldrig registreras i *Styrsö socken*, varken förr eller senare (eller?).

Enar och Kong skrevs utifrån det intressanta sambandet mellan släkten på Brännö med det då ovanliga namnet *Enar* ("*Enart*"), varifrån många på öarna härstammar, och *Assar Kong* i *Krokslätt* som fick skattefrihet för några gårdar p.g.a. tjänster han gjort *Gustav Vasa*. De här två släkterna hängde ihop, och den gamla *Assar Kong* ägde jord på Brännö.

Asperö har belysts särskilt och arbetats mycket med för att försöka få fram släktsamband. Inte minst krigsåren 1700-1720 har inneburit svårigheter för tidigare forskare, liksom för mig. Men jag har ändå, som jag tycker, kunnat klara ut en hel del. De här fem översikterna (Excel) med förklaringar i Word ligger bland artiklarna.